

Style muzyki młodzieżowej cz. II

- [Style muzyki młodzieżowej cz. II](#)

Ważne daty

- 1951 – po raz pierwszy użyto określenia muzyka elektroniczna
- lata 70-te – wejście muzyki elektronicznej do kultury masowej
- 1974 – pierwsze utwory w stylu disco
- 12 lipca 1979 – „Noc zniszczenia disco”
- 1982 – pierwszy utwór rapowy
- 1986 – pierwszy utwór w stylu gangsta rap

Scenariusz lekcji dla nauczyciela

I. Indywidualna i zespołowa ekspresja muzyczna.

4. W zakresie słuchania i percepcji muzyki. Uczeń:

1) świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (fragmentów lub/i w całości):

B) muzyki jazzowej i rozrywkowej,

3) rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego;

III. Kultura muzyczna, narodowe i światowe dziedzictwo kulturowe. Uczeń:

1. zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;

Nauczysz się

wymieniać najważniejsze style muzyki młodzieżowej;

określać cechy charakteryzujące dany styl;

wymieniać instrumenty charakterystyczne dla danego stylu;

wymieniać wykonawców związanych z danym stylem;

omawiać muzykę charakteryzującą dany styl.

Muzyka Disco

Muzyka disco, debrecensun.hu, CC BY 3.0

Styl disco zwany jest również muzyką **dyskotekową**. Jest to rodzaj rytmicznej muzyki tanecznej głównie, aczkolwiek nie zawsze, przeznaczonej do tańca w dyskotekach.

Styl rozwinął się początkowo w Stanach Zjednoczonych wśród społeczności afroamerykańskiej i hiszpańskiej. Najważniejszymi gatunkami wpływającymi na jego rozwój były funk, salsa i soul.

Pod koniec lat 60-tych muzycy i publiczność mieszkająca w Filadelfii (USA), pochodząca z czarnoskórych, latynoskich i włoskich społeczności, zaczęła przyjmować wiele cech od hipisów: wolna forma tańca, kolorowe stroje i oświetlenie. Tym samym rozpoczął się proces kształtowania nowych zachowań, muzyki i kultury nazywanych „wczesnym disco”.

Pierwsze utwory w stylu czystego disco pojawiły się w około roku 1974, m.in.: *Rock the boat* Hues Corporation.

The Hues Corporation, wikimedia.org, domena publiczna (Fotografia); Hues Corporation, „Rock the boat”, online-skills, CC BY 3.0

Od tego czasu muzyka disco stawała się coraz bardziej popularna. Zaczęły powstawać wielkie dyskoteki, wydawane były dyskotekowe czasopisma, muzyka ta była szeroko obecna w mediach, filmach, opanowała niemal cały świat.

Pierwszy film dyskotekowy - obraz Johna Badhama *Gorączka sobotniej nocy*. Muzykę do niego stworzyła grupa Bee Gees.

Bee Gees, wikimedia.org, domena publiczna (Fotografia); Bee Gees, fragm. z filmu „Gorączka sobotniej nocy”, 1977, „You should be dancing tonight”, online-skills, CC BY 3.0

Pojawiły się nowe gatunki muzyki dyskotekowej: new romantic, italo disco, euro disco.

Od połowy lat 90-tych styl dyskotekowy zaczął przeżywać „drugą młodość”. Zaczęto przerabiać stare przeboje z lat 70-tych, łączyć disco z innymi stylami.

W Polsce w latach 80-tych z połączenia euro-disco, italo-disco i piosenki biesiadnej powstał nurt polskiej muzyki tanecznej czyli disco-polo.

Muzykę disco cechuje:

- Najczęściej **metrum** 4/4 nieakcentowane
- Bęben basowy grający wszystkie **ćwierćnoty** w takcie
- Proste teksty głównie opowiadające o miłości i zabawie

- Melodie szybko „wpadające w ucho”

Instrumentarium:

- Keyboard
- Perkusja/automat perkusyjny
- Syntezator
- W niektórych wypadkach: gitara, gitara basowa, instrumenty dęte.

Nie ma określonego składu zespołu disco.

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Prezentacja instrumentalna w gatunku disco, AMFN, CC BY 3.0

Na nagraniu prezentacja instrumentalna w gatunku disco. Muzyka jest szybka, bardzo rytmiczna w metrum dwie czwarte. Wyraźne jest brzmienie perkusji i gitary basowej. Pozostałe instrumenty stanowią tło harmoniczne.

Gatunki muzyki rockowej to m.in.: [euro-disco](#), [italo-disco](#), [space-disco](#)

Najpopularniejsi przedstawiciele tego stylu na przestrzeni lat:

Bee Gees, ABBA, Amanada Lear, Boney M, Donna Summer, Diana Ross, Kool & The Gang, Modern Talking, Bad Boys Blue, Sandra, Samantha, Lady Gaga.

W Polsce m.in.:

2+1, Franek Kimono, Boys, Akcent, Bayer Full, Classic, Top One

Festiwale muzyki disco w Polsce: OFMT Ostróda.

ABBA, wikimedia.org, CC BY-SA 3.0 (Fotografia); ABBA, „Dancing Queen”, online-skills, CC BY 3.0

Rap

Muzyka rap, wordpress.com, CC BY 3.0

Słowo „rap” oznacza stukanie, nawijanie, powstał on w latach siedemdziesiątych XX wieku w Stanach Zjednoczonych. Był on doskonałym sposobem wyrażania swoich odczuć dotyczących wszystkich aspektów życia, pokazania tłumionego gniewu, stał się narzędziem protestu dla biednej ludności

murzyńskiej zamieszkującej getta.

Podstawę rapu tworzyli młodzi ludzie mieszkający w Stanach Zjednoczonych USA, których domem i szkołą była ulica. Wielu z nich należało do gangów ulicznych. One stanowiły dla nich często rodzinę, w której młodzi, zagubieni czuli się bezpieczni i dowartościowani.

Za pierwszy utwór „rapowy” uznany został *The Message* grupy Grandmaster Flash & The Furious Five z 1982 roku.

Grandmaster Flash & The Furious Five, wikimedia.org, CC BY-SA 3.0 (Fotografia); Grandmaster Flash & The Furious Five, „The Message”, online-skills, CC BY 3.0

Wielki wpływ na kształtowanie się rapu miała grupa Run-D.M.C., która do swojej twórczości wprowadziła m.in. elementy stylu heavy metalu. Zapoczątkowali też nowatorski styl ubierani (złote łańcuchy, tenisówki bez sznurowadeł), który szybko znalazł swoich naśladowców wśród młodzieży.

Run-D.M.C., wikimedia.org, CC BY-SA 3.0 (Fotografia); Run-D.M.C., „King of Rock”, online-skills, CC BY 3.0

W II połowie lat 80-tych na zachodnim wybrzeżu Stanów Zjednoczonych bardzo modny stał się styl gangsta rap (termin wymyślony przez dziennikarzy, przez artystów określany jako rap realistyczny). Ośrodkami tego stylu było miasto Compton niedaleko Los Angeles oraz dzielnica Los Angeles – South Central. W tekstach przeważały sprawy ulicy, miasta. Za pionierskie nagranie uważa się utwór Scooly’ego D z 1986 roku *PSK – What Does it Mean?*

Schoolly D, wikimedia.org, CC BY 3.0 (Fotografia); Schoolly D, „What Does It Mean (p.s.k)” (fragment), online-skills, CC BY 3.0

Początkowo wielu widziało w rapie niegroźne awangardowe wydarzenie, chwilową modę, która szybko przeminie. Jednak rap na dobre zdominował całą muzykę popularną. Mimo początkowego lekceważenia przez media teraz zbiera żniwa – programy radiowe, telewizyjne (YO!MTV RAP’S), czasopisma (The Source), wytwórnice płytowe.

Z początkiem lat 90-tych rozpoczął swój podbój świata, stał się poważną gałęzią przemysłu muzycznego.

Instrumentarium w muzyce rap:

- [MC](#)
- [Scratch](#)
- Gitara elektryczna
- Gitara basowa
- Perkusja

Często powyższe instrumenty zastępowane są przez brzmienia syntezatorowe.

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Prezentacja instrumentalna w gatunku rap, AMFN, CC BY 3.0

Na nagraniu prezentacja instrumentalna. Nagrania dokonano z wykorzystaniem syntezatorów, bardzo wyraźny jest rytm i linia basowa.

Gatunki muzyki rap to m.in.: gangsta rap, freestyle rap, [braggadocio](#), [crunk](#).

Najsłynniejsi artyści stylu rap.:

Run-D.M.C., Ice Cube, Public Enemy, Jay-Z, Snoop Dogg, Tupac Shakur, Eminem

W Polsce to m.in.

Kaliber 44, Paktofonika, O.S.T.R., B.O.K. i Bisz, Hemp Gru, Peja, Grubson

Festiwale muzyki rap w Polsce: Śląski RAP Festival.

Paktofonika, muzyka-intera.pl, CC BY 3.0 (Fotografia); Paktofonika, „Chwile ulotne” (fragment), online-skills, CC BY 3.0

Muzyka elektroniczna

Muzyka elektroniczna, stasiun.be, CC BY 3.0

Jest to rodzaj muzyki tworzonej głównie lub wyłącznie za pomocą **elektrofonów** oraz urządzeń elektronicznych przetwarzających dźwięki pozamuzyczne albo **instrumentów akustycznych**. Elektronika rozwija się wraz z rozwojem techniki i praktycznie co roku pojawia się jakiś nowy gatunek.

Pierwszy raz określenie to pojawiło się w 1951 roku, a wejście muzyki elektronicznej do kultury masowej nastąpiło dopiero w latach 70 tych. Pierwszy singlowy hit w tej dziedzinie to *Popcorn* nagrany przez Hot Butter.

Hot Butter, discogs.com, CC BY 3.0 (Fotografia); Hot Butter, „Popcorn”, online-skills, CC BY 3.0

Pojawiać zaczynają się nowe elementy, jak **ambient** (muzyka mająca imitować bądź zastępować naturalne odgłosy otoczenia), artyści zaczynają używać syntezatorów i **sampli**. Powstaje **turntablism** czyli sztuka przetwarzania wcześniej nagranych dźwięków na żywo za pomocą **gramofonu**.

Muzyka elektroniczna łączy się z innymi stylami: reggae, rock czy disco. Z tego ostatniego połączenia rodzi się kompozycja Giorgio Morodera *I feel love* wykonana przez Donnę Summer i uważana za pierwsze w historii nagranie **techno**.

Donna Summer, wikimedia.org, domena publiczna (Fotografia); Donna Summer, „I feel love”, online-skills, CC BY 3.0

Lata 80-te przyniosły bardzo szybki rozwój techniczny, pojawiły się pierwsze sekwensery, automaty, perkusyjne.

W tym kresie rozpoczynają również działalność polscy muzycy elektroniczni jak: Marek Biliński czy Sławomir Łosowski.

Do elektroniki sięga również Czesław Niemen.

W Stanach Zjednoczonych rozwija się muzyka techno i [house](#), która masowo prezentuje się w klubach muzycznych, co znacząco wpływa na wzrost popularności muzyki elektronicznej.

Lata 90-te i XXI wiek to czas kolejnych zmian będących wynikiem łączenia się muzyki elektronicznej z innymi rozwijającymi się stylami jak rap, muzyka taneczna, muzyka rockowa.

Instrumentarium w muzyce elektronicznej:

- Syntezator
- Komputer z odpowiednim, muzycznym oprogramowaniem
- Sampler
- Klawiatura midi
- Gramofon
- Konsola

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Prezentacja instrumentalna muzyki elektronicznej, AMFN, CC BY 3.0

Prezentacja instrumentalna muzyki elektronicznej. Na tle rytmicznej muzyki zaprezentowano różne brzmienia elektroniczne.

Gatunki muzyki elektronicznej to m.in.: [industrial](#), [dub](#), [new wave](#), [techno](#), [EBM](#), [house](#), [dubstep](#), [chill-out](#)

Najpopularniejsi wykonawcy muzyki elektronicznej: Jean Michael Jarre, Vangelis, Vollenveider, Kraftwerk, Aphex Twin, Daft Punk, Massive Attack, The Prodigy, DJ Tiesto, David Guetta.

Najpopularniejsi polscy wykonawcy to m.in.: Marek Biliński, Kapitan Nemo, Kalwi & Remi VIDEO 11, Kamp!, Hot Months.

Jean Michael Jarre, [wikimedia.org](#), FAL (Fotografia); Jean Michael Jarre, „Rendez-Vous IV from Lyon”, [online-skills](#), CC BY 3.0

Kalwi & Remi, [wikimedia.org](#), CC BY 2.0 (Fotografia); Kalwi & Remi, „Explosion 2”, [online-skills](#), CC BY 3.0

Zadania

Ćwiczenie 1

Wysłuchaj utwory i połącz we właściwe pary:

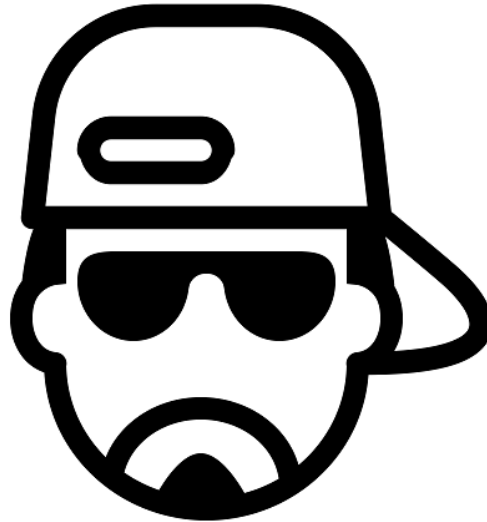
DISCO	
RAP	
MUZYKA ELEKTRONICZNA	

Zadanie posiada plik audio, który można odsłuchać w wersji online podręcznika.

Ćwiczenie 2

Poniżej znajduje się symbol jednego ze stylów muzycznych. Wybierz właściwy styl:

- disco
- rap
- rock

Ćwiczenie 3

Przyporządkuj słowa do opisów.

pierwszy film dyskotekowy, Gangsta rap, USA, piosenkarka wykonująca muzykę disco, ambient, twórca i wykonawca muzyki elektronicznej

<i>Gorączka sobotniej nocy</i>	
Donna Summer	
Inaczej „rap realistyczny”	
Rap narodził się w	
Muzyka mająca imitować lub zastępować naturalne odgłosy otoczenia	
Marek Biliński	

Źródło: Anna Merder.

Ćwiczenie 4

Przeciągając podane elementy połącz w pary artystów ze stylem muzycznym poznany na lekcji.

Kalwi & Remi, Krafwerk, ABBA, O.S.T.R., Eminem, Modern Talking

disco	
RAP	
muzyka elektroniczna	

Źródło: Anna Merder.

Ćwiczenie 5

Wybierz najbardziej charakterystyczne instrumenty dla muzyki elektronicznej:

- gitara elektryczna
- syntezator
- sampler

Źródło: Anna Merder.

Ćwiczenie 6

Wskaż cechy charakterystyczne dla muzyki disco:

- melodyjne piosenki
- muzyka buntu
- najczęściej metrum 4/4 nieakcentowane

Źródło: Anna Merder.

Ćwiczenie 7

Słownik pojęć

Braggadocio

styl w muzyce rap, skupiający się na wychwalaniu swoich umiejętności (tzw. skilli) i udowadnianiu wyższości nad innymi muzykami.

Chill-out

gatunek muzyczny, w którego skład wchodzi wiele spokojnych stylów tworzonych przez artystów i producentów sceny muzyki elektronicznej.

Crunk

wyróżnia wykonywanie utworów krzykiem. Często utwory crunkowe dotyczą luźnego stylu życia, pełnego przepychu.

Ćwierćnuta

nuta w notacji muzycznej trwająca jedną czwartą całej nuty lub połowę półnuty, dzieląca się na dwie ósemki.

Dub

jest o gatunek muzyczny oparty na basach i perkusji, które zostały poddane modyfikacjom. Jest to prekursor Dubstepu.

Dubstep

gatunek elektronicznej muzyki tanecznej (klubowej) powstały pod koniec lat 90. XX wieku w Wielkiej Brytanii. Charakterystyczny nastrój muzyki dubstep to efekt kilku czynników: podstawę stanowi generowany elektronicznie subbass, który producenci przepuszczają zwykle przez filtr niskich częstotliwości. Drugim elementem fundamentu dubstepu jest tempo utrzymane pomiędzy 135-145 uderzeń na minutę.

Dyskoteka

zabawa młodzieżowa, na której tańczy się przy muzyce disco; też: lokal, w którym odbywają się takie zabawy.

EBM

Electronic body music – gatunek muzyczny, który łączy w sobie elementy industrial i elektropunku. Charakteryzował się twardym tanecznym beatem, czystym, nieprzetworzonym elektronicznie wokalem z elementami growlingu, efektami pogłosu i echa powtarzalnymi wstawkami z sekwencera.

Elektrofony

grupa instrumentów muzycznych, w których dźwięk wytwarzany jest za pośrednictwem drgań elektrycznych.

W zależności od sposobu wytwarzania tych drgań wyróżnia się:

- elektrofony elektromechaniczne, w których wytwarzanie drgań odbywa się na drodze elektromechanicznej, np. gitara elektryczna, organy Hammonda;
- elektrofony elektroniczne, w których drgania wytwarzane są na drodze czysto elektrycznej, np. syntezator, sampler.

Euro-disco

cechuje się brzmieniem z syntezatora. Największymi twórcami byli tacy artyści jak Modern Talking, czy Sandra. Do tego stylu nie zalicza się włoskiej odmiany disco, którą określa się mianem italo disco.

Gramofon

urządzenie do odtwarzania dźwięku zapisanego na płytach gramofonowych. W Polsce często nazywany adapterem.

HIP-HOP

miejska kultura, powstała w afroamerykańskich społecznościach w Nowym Jorku w latach siedemdziesiątych XX wieku. Jej główne filary to: DJ-ing, Rap, Graffiti i B-boying.

House

charakteryzuje się tanecznym rytmem, śpiewanymi wstawkami i linią melodyczną opartą na brzmieniu instrumentarium muzyki poważnej, np. skrzypiec, fortepianu, gitary.

Industrial

styl muzyki elektronicznej powstały w latach 70 XX wieku, czerpiący dźwięki z otaczającego hałasu, muzyki eksperymentalnej

Instrumenty akustyczne

instrumenty zaopatrzone w naturalny rezonator, np.: skrzypce, gitara, fortepian.

Italo-disco

termin marketingowy wprowadzony w 1983 roku przez Bernharda Mikulskiego, założyciela wytwórni płytowej ZYX Music. Termin ten odnosi się do włoskiej elektronicznej muzyki dyskotekowej z lat 80. XX wieku oraz muzyki z innych części Europy i Ameryki Północnej, które ją naśladowały.

MC

Master of Ceremony (MC, z ang. master of ceremonies - mistrz ceremonii) – w muzyce rap, reggae i pokrewnych, raper zabawiający publiczność rymowaną improwizacją, często na zaproponowane przez nią tematy.

Metrum

obowiązujący w utworze muzycznym schemat, który określa układ akcentów w obrębie taktu oraz sposób zapisu wartości rytmicznych.

New Wave

styl muzyczny wywodzący się z punk rocka, powstał w latach 80 XX wieku. Charakteryzuje się bogatszym brzmieniem instrumentów od punk rocka.

R&B

gatunek muzyki rozrywkowej wywodzący się z jazzu, bluesa i pieśni religijnych. Był jednym z najważniejszych protoplastów rock and rolla, a później nowoczesnego soulu.

Sampling

użycie fragmentu wcześniej dokonanego nagrania muzycznego, zwanego samplem, jako elementu nowo tworzonego utworu, przy wykorzystaniu specjalnego instrumentu zwanego samplerem lub też stosując w tym celu komputer.

Scratch

dźwięk powstający poprzez drapanie płyty winylowej igłą znajdującą się w gramofonie konsoli DJ-a. Płytę przesuwa się palcami, po półokręgu, do przodu i wstecz pod igłą.

Space-disco

odmiana muzyki disco, która wyewoluowała z podgatunku euro disco i związana jest z science fiction.

Syntezytor

instrument muzyczny z grupy elektrofonów elektronicznych, w którym dźwięk jest syntezowany w układach elektronicznych poprzez niezależne modelowanie poszczególnych aspektów dźwięku.

Techno

muzyka elektroniczna o jednostajnym, regularnym rytmie w metrum cztery czwarte. Klasyczne techno posiada stosunkowo szybkie tempo i wynosi około 120–140 uderzeń na minutę. Muzyka ta charakteryzuje się stosowaniem niemal wyłącznie syntetycznych bądź elektronicznie przetworzonych dźwięków, co odróżnia ją od muzyki house.

Źródło:

sjp.pwn.pl

Biblioteka muzyczna

The Hues Corporation, wikimedia.org, domena publiczna (Fotografia); Hues Corporation, „Rock the boat”, online-skills, CC BY 3.0

Bee Gees, wikimedia.org, domena publiczna (Fotografia); Bee Gees, fragm. z filmu „Gorączka sobotniej nocy”, 1977, „You should be dancing tonight”, online-skills, CC BY 3.0

ABBA, wikimedia.org, CC BY-SA 3.0 (Fotografia); ABBA, „Dancing Queen”, online-skills, CC BY 3.0

Grandmaster Flash & The Furious Five, wikimedia.org, CC BY-SA 3.0 (Fotografia); Grandmaster Flash & The Furious Five, „The Message”, online-skills, CC BY 3.0

Run-D.M.C., wikimedia.org, CC BY-SA 3.0 (Fotografia); Run-D.M.C., „King of Rock”, online-skills, CC BY 3.0

Schoolly D, wikimedia.org, CC BY 3.0 (Fotografia); Schoolly D, „What Does It Mean (p.s.k)” (fragment), online-skills, CC BY 3.0

Paktofonika, muzyka-intera.pl, CC BY 3.0 (Fotografia); Paktofonika, „Chwile ulotne” (fragment), online-skills, CC BY 3.0

Hot Butter, discogs.com, CC BY 3.0 (Fotografia); Hot Butter, „Popcorn”, online-skills, CC BY 3.0

Donna Summer, wikimedia.org, domena publiczna (Fotografia); Donna Summer, „I feel love”, online-skills, CC BY 3.0

Jean Michael Jarre, wikimedia.org, FAL (Fotografia); Jean Michael Jarre, „Rendez-Vous IV from Lyon”, online-skills, CC BY 3.0

Kalwi & Remi, wikimedia.org, CC BY 2.0 (Fotografia); Kalwi & Remi, „Explosion 2”, online-skills, CC BY 3.0